

11.10.2023

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunto

Aika	11.10.2023 10:00 -	
Paikka	Kaaranmännikön leirikeskus, Kellojantie 17, Ruha (Lapua)	
Jäsenet	Matti Salomäki Jussi Peräaho Ari Auranen Kirsi Pohjola Tuomas Hemminki Terhi Kaira Kai Niemelä	piispa, puheenjohtaja tuomiorovasti, varapuheenjohtaja pappisasessori pappisasessori lakimiesasessori, poissa hiippakuntadekaani maallikkojäsen
Läsnäolo- ja puhe- oikeutetut	Eino Nissinen Jaakko Antila	hiippakuntavaltuuston pj., poissa hiippakuntapastori, sihteeri
Raamatunluku	Psalmi 129	Ari Auranen

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

11.10.2023

§ 1 Istunnon tiedot

Kokouksen avaus

Piispa Matti Salomäki avasi istunnon kello 10:03.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajan valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan pappisasessori Ari Auranen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys Tuomiokapituli hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

11.10.2023

§ 15 Piispantarkastus: Toivakan seurakunta: loppulausunto

Diaarinumero DLAP/119/00.03.02/2023

Esittelijä pappisasessori Kirsi Pohjola

1. Talous

Toivakan seurakunnassa oli vuoden 2022 lopussa 1 626 jäsentä. Viimeisen 10 vuoden aikana jäsenmäärä on laskenut noin 320 jäsenellä. Seurakunnan verotulot vuonna 2022 olivat 438 994 euroa. Seurakunnan tulos on säännöllisesti alijäämäinen ilman kertaluonteisia eriä. Maksuvalmius on kohtuullinen. Seurakunnan veroprosentti on 1,95. Seurakunta ei laskenut veroprosenttiaan vuodelle 2023 Kirkkohallituksen suosituksen mukaisesti.

Vaikka verotuloennusteet näyttävät kohtuullista kehitystä, ei se tule tukemaan seurakunnan toimintaedellytyksiä nykyisessä taloustilanteessa. Seurakunnalla ei ole helppoja kohteita kustannussäästöjen toteutukseen, sillä se on sopeuttanut talouttaan hyvin edellisinä vuosina. Talouden saaminen tasapainoon edellyttäisi noin 2 henkilötyövuoden vähentämistä. Tämä vaikuttaisi merkittävästi seurakunnan toimintakykyyn.

Seurakunnalla on kaksi huoneistoa, jotka ovat tällä hetkellä vuokrattuna. Metsää seurakunnalla on noin 200 hehtaaria. Kestävällä tasolla metsätalouden vuosittainen tuotto olisi noin 10 000 euroa, mutta hakkuut ovat olleet sen verran suuria, että metsätaloudesta ei ole odotettavissa tuottoja lähivuosina. Isoilla hakkuilla on mahdollistettu mm. kirkon saneeraustöitä.

2. Kiinteistöt ja hautausmaa

Kiinteistöjen osalta seurakunnan tilanne on hyvä. Toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä on luovuttu ja käytössä olevissa ei ole merkittävää saneerausvelkaa.

Seurakunnan hautausmaalla on hyvin vapaata kapasiteettia ja seurakunta on kuuluttanut haudat. Kuulutusten pohjalta seurakunnalle palautuu hyvä määrä hautoja syksyn aikana.

Hautausmaalla on kapasiteettia katastrofitilanteiden varalle ja tunnustuksettomien hautojen osalta seurakunta tekee yhteistyötä Laukaan seurakunnan kanssa.

3. Hallinto

Kirkkoherran ja talousjohtajan vuorovaikutus luottamushenkilöiden kanssa on välitöntä ja toimivaa. Pääsääntöisesti hallinnon hoitaminen sujuu hyvässä ja rakentavassa hengessä. Hallinnossa on pystytty tekemään vaikeita ratkaisuja ja keskustelua voidaan käydä avoimesti. Pöytäkirjojen ja viranhaltijapäätösten perusteella esittelijät huolehtivat valmisteluistaan hyvin ja seikkaperäisesti.

Seurakunta on liittynyt Lapuan hiippakunnan alueelliseen keskusrekisteriin, joka on osaltaan vaikuttanut myös henkilöstörakenteeseen. Seurakunnan arkisto on sijoitettu kunnan arkistoon. Seurakunnan talous- ja tukipalveluiden

11.10.2023

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

hallinnointi toteutetaan yhteistyössä Muuramen ja Joutsan seurakuntien kanssa. Kirkkoherran esihenkilövelvollisuudet ovat tästä johtuen erittäin laajat. Taloushallinnon yhteistyö päättynee 1.1.2025.

Seurakunta on mukana seurakuntajaon uudistamista koskevassa selvityksessä, joka koskee Toivakan seurakunnan lisäksi Jyväskylän, Muuramen, Joutsan, Petäjäveden, Hankasalmen ja Uuraisten seurakuntia. Mikäli nyt käynnissä oleva selvitys ei johda rakenneuudistuksiin, tulee seurakunnan huolellisesti suunnitella taloushallinnon kokonaisuuden toteutus.

4. Johtaminen ja henkilöstö

Toivakka on hyvin johdettu seurakunta. Kirkkoherra on kaikkien Toivakan seurakunnan työntekijöiden esihenkilö. Hän käy kehityskeskustelut ja suorituslisäneuvottelut kaikkien työntekijöiden kanssa. Virallisten hallintoelinten lisäksi seurakunnassa toimii kasvatuksen ja viestinnän vastuuryhmät, diakonian vastuuryhmä sekä jumalanpalveluksen, musiikin ja lähetyksen vastuuryhmät, joiden työskentely painottuu toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

Seurakunnassa työskentelee yhteensä 7 henkilöä. Osa-aikaisia työntekijöitä on kaksi; nuorisotyönohjaaja ja lastenohjaaja työskentelevät 80 prosentin työpanoksella. Yhden työntekijän tehtäväkuvassa on 60 % kanttorin, 15 % kirkkoherranviraston ja 5 % lähetyssihteerin tehtäviä. Siivooja-emäntä työskentelee 25 tuntia viikossa. Työvoima on viety lähes minimiin. Monien työntekijöiden työnkuva on hyvin laaja. Työyhteisö on varsin haavoittuvainen ja toimii paikoin voimavarojensa rajoilla, mikä aiheuttaa näköalattomuutta ja väsymystä. Taloustoimisto toteutetaan ostopalveluna Muuramen seurakunnasta.

Työntekijäjoukko on pieni, mutta hyvin motivoitunutta, taitavaa ja innovoivaa. Työntekijät ovat moniosaajia, ja työkultuurille on ominaista työalarajat ylittävä tekeminen. Toisaalta yhteistyö on välttämätöntä seitsemän työntekijän työyhteisössä. Pienessä seurakunnassa asioita hoidetaan perheen omaisesti. Tiiviissä yhteistyössä on hyvä tarkastaa työn tekemisen tapoja ja käytänteitä. Vaikka joustavuutta on, niin pienen työyhteisön haasteena on sijais- ja lomajärjestelyt. Vastuuryhmät toimivat aktiivisesti ja tukevat työssä jaksamista.

Työkokouksiin kokoonnutaan koko työyhteisönä kolmen viikon välein. Jatkossa kokoontumistahtia on tarkoitus tiivistää kahteen viikkoon. Kokouskäytäntöjä kannattaa jäntevöittää siten, että kokoukset ovat yhteisessä kalenterissa valmiina esimerkiksi koko toimintakauden ajalle ja esityslistat ovat kaikkien helposti täydennettävissä joko kalenterin yhteydessä tai muulla tavoin. Työpaikan yhteiset pelisäännöt on hyvä käydä läpi ja tarvittaessa päivittää esimerkiksi etätöiden ohjeistuksen osalta. Myös työterveyshuollon palvelut on hyvä päivittää ja käydä läpi työyhteisössä.

5. Seurakuntatyö

Toivakan seurakunta on aktiivinen ja avoin yhteisö, missä perinne ja nykyaika elävät rinnakkain. Seurakunnalla on näkyvä rooli Toivakassa. Kirkkoherralla on hyvä ja luonteva ote seurakuntalaisiin. Seurakunnan ja kunnan toimitilojen fyysinenkin läheisyys helpottaa yhteistyötä ja kanssakäymistä; seurakuntatalo, koulu ja kunnantalo toimivat toistensa läheisyydessä.

11.10.2023

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Toivakan seurakuntaa luonnehtii vahva viestinnällinen osaaminen ja asiakaslähtöisyys. Työtä pyritään kehittämään seurakuntalaisille suunnatuille kyselyillä.

Kokoonsa nähden seurakunnassa on paljon toimintaa, minkä aktiiviset seurakuntalaiset mahdollistavat. Seurakuntalaiset osallistuvat työn suunnitteluun ja tekemiseen, ja toteuttavat tapahtumia myös ilman työntekijöitä. Koordinointia olisi vielä hyvä kehittää. Osallisuuden kehittämistä tarvitaan edelleen. Seurakuntalaisuutta ollaan vahvistamassa jatkossakin antamalla heille lisää vastuuta.

Seurakunta on keskittynyt perustehtäviensä suorittamiseen ja on selviytynyt siitä hyvin. Jumalanpalveluselämää toteutetaan koko työyhteisön ja seurakunnan voimin. Työaloilla on omat kirkkopyhänsä. Kirkkoherra ja diakoni toteuttavat yhdessä laitoshartauksia, joissa on mukana myös diakonian vastuuryhmäläisiä. Rukouspiirejä ja hartaushetkiä järjestetään eri tiloissa ja kyläkunnilla yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa. Jumalanpalveluksia on toteutettu kerran kuukaudessa diakonian viranhaltijan johtamana. Käytäntöä on syytä muuttaa kirkkojärjestyksen mukaiseksi niin, että pappi on vastuussa ja mukana myös näissä jumalanpalveluksissa.

Energian ja hintojen kallistuminen on näkynyt diakoniatyössä, kun haetaan apua hankaloituneeseen arkeen. Myös kynnys avunhakemiseen näyttäisi madaltuneen. Diakonian perustyön lisäksi avoimien ovien keittopäivä on tärkeä osa diakoniatyötä.

Seurakunta on vahvasti verkostoitunut eri toimijoiden kanssa. Haasteina kuitenkin on, miten tavoittaa ja kohdata enemmän lapsia ja lapsiperheitä, nuoria ja nuoria aikuisia ajassa, missä kokoava toiminta ei enää vedä. Ikäryhmien pieneneminen näkyy varhaiskasvatuksen kerhotoiminnassa. Myös kunnan päiväkotitarjonta on aiheuttanut, että ryhmät ovat pienentyneet. Päivä- ja perhekerhotoiminnot ”Olkari-iltoineen” ovat kuitenkin pystyneet jatkamaan toimintaansa. Yhteistyö päiväkodin kanssa on toimivaa, samoin helluntaiseurakunnan ja järjestöjen kanssa; iltaperhekerho toteutetaan paikallisen MLL:n kanssa. Nuorisotyö toimii koulussa ostopalvelusopimuksen turvin. Nuorisotyöntekijä on vähintään päivä viikossa oppilaiden parissa. Tämä helpottaa tulevia rippikouluja, kun tutuus on rakennettu pitkällä aikavälillä.

Rakennemuutosselvityksessä kannattaa katsoa riittävän kauas tulevaisuuteen ja huomioida työyhteisön haavoittuvuus sekä voimavarojen riittävyys ja toisaalta tarjolla olevien rakennevaihtoehtojen mukanaan tuomat mahdollisuudet. Identiteettikeskustelu on tarpeellista, jos rakennemuutokset ja mahdolliset liitokset käyvät toteen. Strategiassa määritelty perustehtävä antaa selkeän suunnan tulevaisuuteen: ”Kirkon tehtävä on edistää Jumalan valtakuntaa ja julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana”.

Esitys	Tuomiokapituli merkitsee loppulausunnon tiedoksi ja lähettää sen Toivakan seurakuntaan toimenpiteitä varten.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Tiedoksi ja toimenpiteitä varten: Toivakan seurakunta Tiedoksi: lääninrovasti Arto Viitala

11.10.2023

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Muutoksenhaku

Päätökseen ei lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n 2. momentin mukaan saa hakea muutosta.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

11.10.2023

§ 26 Istunnon päätös

Puheenjohtaja päätti istunnon kello 11:01.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Jaakko Antila
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus Olen tarkastanut pöytäkirjan ja todennut sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Ari Auranen
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.